

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHARJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

MAR 21 1942

STEV. (NO.) 55. CHICAGO, ILL., PETEK, 20. MARCA — FRIDAY, MARCH 20, 1942 RECEIVED LETNIK (VOL.) LI.

Avstralija odločena k obrambi — Ženska armada odobrena

ZA OBRAMBO ODVISNA V PRVI VRSTI OD AMERIKE

Zavezniki odločeni, da Avstralijo obranijo. — Velike množine ameriškega vojaštva tamkaj. — Možnost, da se ob njenem obrežju ustavi japonska ofenziva.

Sidney, Avstralija. — Je sicer še zelo negotovo, ali se bodo Japonci odločili k napadu na Avstralijo, ali ne, toda, ako bodo napravili ta sklep, bodo naleleti tukaj na bolj trd oreh, kakor so na katerikoli drugi fronti. Iz priprav se namreč razvidi, da so zavezniki odločeni, držati ta kontinent za vsako ceno, kajti tvoril bo edino izhodno točko, s katere upajo ob primernem času podvzeti proti Japoncem protiofenzivo.

Avstralija sama bi bila težko kos napadu, ako bi bila odvisna od svoje lastne obrambe, in sicer zaradi pomanjkanja človeških sil. Celina namreč meri do tri milijone kvad. milj ter bi torej bilo na njej le okrog šest in pol milijona človekov. Razvidi se iz tega, da vojaštva ne more dosti rekrutirati iz svojega prebivalstva, povrh pa je avstralsko vojaštvo razkropljeno tudi po številnih drugih frontah. Ako hočejo torej zavezniki držati ta kontinent, mora priti vojaška sila od zunaj. V resnici se to tudi izvaja; Britancev ne prihaja veliko, pač pa tem več Amerikancev; teh je že toliko tukaj, da pridejo po nekaterih mestih po trije ali štiri ameriški vojaki na enega avstralskega. Lahko se torej reče, da je Avstralija takorekoč že pod popolno kontrolo Zed. držav, zlasti še, odkar je prevzel gen. MacArthur vrhovno poveljstvo.

Ako se bo Avstralija pravčasno dosti dobro oborožila, obstoji možnost, da se bodo Japonci premislili in opustili svoj napad na njo, zlasti še, ker bodo itak imeli polne roke dela v Burmi in v Indiji. V tem slučaju bi igrala Avstralija neko podobno vlogo napram Japoncem, kakor jo igra angleško otočje napram Nemčiji: Postala bi zadnji branik in obenem tudi izhodišče za ofenzivo.

SRCE FRANCIJE PROTI VOJNI

Francija bila do skrajnosti hladna napram vojaščin.

Riom, Francija. — Ne samo, da je bila Francija nadvse mizerno pripravljena za vojno, tako je pričeval neki general zadnji tork pred tukajšnje sodno obravnavo proti bivšim francoskim voditeljem, marveč njeno srce sploh ni bilo niti za vojaščino, niti za vojno. Kampanja pacifistov in protimilitaristov, je dejal general, je bila tako uspešna, da je bila francoska mladina naravnost uporna napram vojaščinam ter je bilo težko najti pravih fantov za častniško solo. Vlado, pravi, je splošno mnenje, da je armada nepotrebna stvar in le porata.

ROOSEVELT APELIRAL ZA NADALJNHJ 17½ MILJARD

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je v sredo poslal kongresu apel, naj se nakazuje nadaljnja svota za oboroževanje, in sicer 17 in pol milijard dolarjev. Ta bi se uporabila za zgraditev okrog 148.000 armadnih aeroplanov. Dan prej se je razodelo tudi, da armada preizkuša nove vrste aeroplanov, izdelane iz lesa, katerih bi bil vsak zmožen nositi po 50 mož.

SAMO EDEN V ILLINOISU S ŠTEVILKO 3485

Chicago, Ill. — V celem Illinoisu je en sam vojaški registriraneec, ki nosi številko 3485, katera je bila prva potegnjena pri žrebanju zadnji tork. Ta mož je L. R. Robins iz Des Plaines, star 43 let, oženjen in ima dve hčeri. Pri vojaki jih bil že v zadnji vojni.

PREDSEDNIK ZAVRAČA ZAKONE PROTI DELAVSTVU

Washington, D. C. — Gorecneže, ki so dan prej v kongresu stavili razne predloge, neugodne za delavstvo, med drugim, da se odpravi 40 urni delovni teden, češ, da bi se s tem bolj pospešila vojna produkcija, je predsednik Roosevelt znatno ohladil s svojimi izjavami, ki jih je podal zadnji tork pri konferenci s časnikarji. Povdaril je namreč, da je delovna situacija v vojni industriji povsem zadovoljiva, da ni v njej skoraj nobenih stavk, in, da tudi vojni produkcijski urad dobro deluje. Dejal je, da niso nikoli nadaljnji delavski zakoni potrebni, pač pa, da bi bilo na mestu malo več splošnega navdušenja za cel voini program, češ, da z zakoni se ne more delavec prisiliti, da bi več produciral, marveč je to od njega samega odvisno. — Malo prej je imel predsednik konferenco z načelnikoma obeh delavskih organizacij, pri čemer se je razpravljalo vprašanje razdelitve dela na ta način, da bi ne bili vsi delavci hkrati proti ob nedeljah, marveč po ena sedmina vsak dan v tednu, da bi se tako produkcija ob nedeljah ne ustavila.

OBJAVITI NAMERAVAJO VSE NOVICE

Washington, D. C. — Kakor je v tork objavil neki viadni urad, se bo v naprej ljudstvo obveščalo o vsakem vojnem dogodku, naj bo ta ugoden, ali neugoden, izvzemši takih vesti, ki bi izdajale pozicije ameriških sil. Seznam izgub se bo enako izdal v javnost.

PRODUKCIJA LETAL ZA 50% VEČJA

Washington, D. C. — Odkar je Amerika stopila v vojno, se je produkcija letal v tej deželi zvišala za 50 odstotkov, kakor je objavil v tork načelnik vojnega produkcijskega urada. Dostavil pa je, da smo s tem še daleč od nameravanege cilja.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga p. poročite, da se nanj naroče!

PREDLOG ZA USTANOVITEV ŽENSKIH POMOŽNIH KOROV

Poslanska zbornica odobrila predlog, da se ustanovi ženska armada, ki bo šela do 150.000 članic. — Veljale bodo za njo podobne določbe kakor za vojake.

KRATKE VESTI

Hsinking, Mandžukuo. — Iz tukajšnjega mesta je odpotoval v tork proti sovjetski začasni prestolici Kuibišev novi japonski poslanik za Rusijo N. Sato. S seboj vozi poslanik živilskih zaloz za eno celo leto.

London, Anglija. — V francoskem Moroku je dala vichijska vlada internirati 2000 Britancev, živčih v obrežnih krajih. Domneva se, da se je to zgodilo po naročilu nemške vlade, in sicer najbrž kot povračilo za britanske bombne napade na tovarne okrog Pariza.

Bern, Švica. — Vidkun Kvisling, načelnik nove norveške vlade, ustanovljene pod nacistično kontrolo, se je odločil, da bo imel v naprej pri sebi osebne stražnike, kakor govori neka vest iz Stockholma. Ta stražnik bo moral biti vedno pri njem.

PRODUKCIJA PISALNIH STROJEV OMEJENA

Washington, D. C. Voini produkcijski urad je izdal zadnji tork ukaz peterim velikim vrtdkam, ki izdelujejo pisalne stroje, da morajo svojo produkcijo med 15. marcem in 31. majem znižati za 25 odstotkov pod povprečno lansko produkcijo. Urad je dostavil tudi, da za civiliziste ne bodo najbrž nebeni drugi stroji na razpolago več, kakor samo tisti, ki jih imajo zdaj trgovci v zalogi, a tudi iz te zaloge se točasno ne sme prodajati.

OSIŠČNE ČETE V LIBIJI AKTIVNE

Kairo Egipt. — Britansko poveljstvo je v svojem poročilu, izdanem v tork, objavilo, da so osiščne čete v Libiji, pod vodstvom nemškega generala Rommela, podvzele zadnje dni živahnjšo aktivnost.

VESTI O DOMOVINI

Zanimive vesti argentinskega lista "Naša Sloga", ki izhaja v Buenos Aires-u, iz katerih je spoznati, kakšno stanje vlada v Splitu in Dalmaciji po italijanski zasedbi.

Letovišče je popularen izraz

Dalmacija je živeča precej od ljudi, ki so prihajali na počitnice. Danes tega ni. Danes, če nekdo o nekom govori, da je odšel v letovišče, vedite, da to pomeni, da je odšel v koncentracijsko taborišče. Tako je na Korčuli.

Ker je v Split prihajalo vse večje število begunccev, ne samo iz Hrvatske, temveč tudi iz Srbije, so jih fašistične oblasti osumile, da so krive za atentate, poškodovanja in druga dela, s katerimi je ljudstvo kazalo svoje nerazpoloženje proti Italiji. Zato so fašisti sklenili, ter tako tudi storili, da jih pošljejo v letovišče. Nekateri so poslani na Korčulo, druge v Lombardijo in iz teh letovišč prihajajo vesti, da se letoviščarjem, kakor govorijo tudi o najhujših stvareh — "godu dobro in da so zadovoljni".

Spličani hodijo spat ob petih

Kdor pozna Spličane, ve, da so radi posedali po kavarnah ali se sprehajali po ulicah do poznih ur ponoči. Sedaj pa je to prepovedano. Že ob petih, ne zjutraj, temveč popoldne, morajo izprazniti kavarne, oditi z ulic in se umakniti vsak na svoj dom. Tistim beguncem, ki so jih pustili v Splitu, sploh ne puščajo oditi iz stanovanja na cesto.

Japonci imajo nove vrste bombe

Melbourne, Avstralija. — Po raziskovanju o učinku, ki so ga napravile japonske bombe ob napadih na točke ob severnem avstralskem obrežju, se je ugotovilo, da se Japonci poslužujejo nove vrste bomb, katerih namen ni toliko, da bi razbijale poslopja, marveč bolj, da ubijejo čim največ ljudi. Te bombe ob padcu n. tla eksplodirajo, kakar se njih vsebina razleti na veliko širjavo, in sicer nizko pri tleh. Med najdenimi drobcji je bila tudi velika množina brivskih klin.

da so "prošnjo rešili". In pri tem je potem ostalo. Denar pa v žepih roparjev.

Buenos Aires, 19. februarja (JČO) — List "Naša Sloga" nadaljuje:

Splitski otroci ne marajo italijanskih sprječeval in se pretepajo z orožniki

V Splitu je veliko število begunccev iz vseh krajev države. Tu so vse veroizpovedi, vsi stanovni in mnogovrstni društveni sloji. Italijanske oblasti jim ne delajo sitnosti in jih puščajo v miru — tako je bilo, dokler niso fašisti dobili v roke oblast.

Ceprav je bilo še daleč do konca šolskega leta, ni bilo mogoče nadaljevati šolskega pouka in italijanske oblasti so sklenile šolskim otrokom podariti eno leto. Poklicale so vse otroke v šole, da jim razdelijo sprječevala. Ne moremo trditi, da se je zgodilo po dogovoru, vendar so vsi otroci osnovnih, meščanskih in tehničnih šol z gimnazijami vred složno odbili sprejem sprječeval, ker so bila napisana v italijanskiščini. Predstavnikom italijanskih oblasti, ki so negodovali, so odgovorili s prepovedanjem jugoslovanskih narodnih pesmi. Prišli so orožniki, da bi napravili red, a otroci so jih napadli in borba otrok z italijanskimi četniki se je preselila na cesto. Veliko število učencev in učenk so zaprli, vendar so jih naslednjega dne spustili na svobodo, ker so se zanje zavzele odlične osebe in celo sami policijski uradniki, ki so jih italijanske oblasti obdržale v službi.

Jugoslovanski uradniki odpuščeni

Italijanske oblasti so obdržale večji del jugoslovanskih uradnikov v službi tudi po zasedbi. Tudi na policiji so obdržali večje število starih uslužbencev. Vendar so jih kasneje odpustili in mnoge med njimi zaprli. Ti uradniki — kaj se je z njimi pozneje zgodilo ni znano — so našemu ljudstvu mnogo pomagali, zlasti beguncem. Zato so izgubili službe in morali tudi — glave. Tako je n. pr. neki begunec moral pokazati italijanskim oblastim potrdilo, da živi v Splitu od dneva pred začetkom vojne. Potrdilo je dokaj veliko, je včasih prestregla cenzura. Tako se je zvedelo, da se godi ljudem, ki so po "letoviščih" v Srbiji in Hrvatski, od dne do dne hujše in da se najstrože kaznujejo poiskusi, da bi se jim pomagalo.

Menjanje denarja

Menjanje denarja je bilo vprašanje zase. Liro so dajali za dva dinarja in pol. Če pa ste prinesli večjo vsoto denarja, so vam kratko vzeli dinarje in nedali lir. Pisali ste prošnje, pritožbe, pojasnila in vse mogoče, vse zastoj. Končno se je zgodilo, da je kdo dobil odgovor,

BLIŽNJI VZHOD VAZEN ZA ZAVEZNIŠKE SILE

Kairo, Egipt. — Za bodoči bojni ples, o katerem se z gotovostjo pričakuje, da se bo zvrtil z nastopitvijo pomladnega vremena, bodo, kakor se izražajo opazovalci in strokovnjaki, prišle pokrajine na takozvanem bližnjem vzhodu v posebno važnost. Med te pokrajine se šteje Egipt, Palestina, Sirija, Turčija ter dalje tudi Irak in Perzija.

Zelo je verjetno, da bo osišče podvzelo na teh krajih svojo ofenzivo Turčija, dasi se še vedno krčevito oprijemlje svoje nevtalnosti, najbrž ne bo izvezta; morala bo sama od sebe prestopiti na osiščno stran,

ali bo pa napadena. Ako pa se posreči državam osišča, zasesti omenjene kraje, bi dosegle dva uspeha: Na eni strani bi odrezale angleško in ameriško pomoč Rusiji, katera ji prihaja zdaj preko Perzije, na drugi strani bi pa prisilile Britancev v Indiji, da bi se branili na dveh frontah, na vzhodu proti Japoncem, na zapadu proti njim.

Nasprotno pa bodo enako tudi zavezniki gotovo napeli vse sile, da si obdrže bližnji vzhod, ker bi s tem ne samo izjalovili načrte osišča, marveč utegnjejo od tukaj podvzeti tudi ofenzivo proti Evropi.

RUSI NASKAKUJEJO NEMŠKE POSTOJANKE

Slika, ki je bila nedavno poslana iz Moskve, kaže ruske čete, ko med svojo ofenzivo proti Nemcem prodirajo preko zasneženih poljan ter naskakujejo neko mesto.

AMERIKANSKI SLOVENC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Issue daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago.

Table with 2 columns: Rates and Subscriptions. Includes prices for one year, half year, and three months, both in Chicago and elsewhere.

Dopis valnega pomena sa hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. ... Na dopise brez podpisa se ne odira.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POMENLJIVO DELO

Baš te dni smo brali poročilo o velikem shodu Slovencev v Clevelandu, ki se je vršil pred kratkim. Med drugimi govorniki je nastopil tudi veleč. g. Msgr. V. Hribar in pripomnil, da so pred leti doma v starem kraju postrani gledali one, ki so odhajali v Ameriko.

V domovini je več ali manj uničeno vse kulturno delovanje in življenje našega naroda. Slovensko inteligenco so razgnali ali pomorili in vzelo bo precej časa, da bo slovensko kulturno življenje zopet prišlo nazaj, kjer je bilo.

Slovenski tisk, kolikor ga imamo ameriški Slovenci je dragoceno slovensko narodno premoženje. Številni in močan tisk je merilo naše narodne zavednosti in naše kulturne moči.

Ameriški Slovenci smo poleg slovenskega tiska v Ameriki izvršili še veliko drugega dela, ki zasluži vse pozornosti z gospodarskega in narodnega stališča.

Mnogi danes uvidevajo, kako hudo se je grešilo, ko stara domovina ni bolj upoštevala izseljenih Slovencev v Ameriki pred leti.

Toda vsled sedanjih razmer v svetu, smo zopet v položaju, kjer mati domovina ne more dati našemu delu, ne naših zgodovinskih nobile pomoči.

Tega dela se je lotil leta 1938 slovenski mesečnik "NOVI SVET". Peti letnik se že polni s zgodovinskimi podatki o naših slovenskih naselbinah, pa tudi o naših slovenskih družinah po Ameriki.

Ko je poglavar dvignil lok, je Tarzan zopet začel. "Usojam si zahtevati še eno predpravico." Poglavar Slawa je lahko bil velikodušen sedaj, ko je bil Tarzan tako blizu smrti! "Zaznamuj mesto na mojih prsih, da bo pisca zadela naravnost in da bom umrl brez bolečin!" Tarzan je igral drzno igro, še vedno hotel pridobiti na času in pa, da bi medtem časom morda že prišlo opice. Ni vedel, da so nalašč zaostale.

Družinski opisi naših ljudi so nadvse važni. Koliko pisem je uredništvo prejelo zadnja leta že od sinov, sorodnikov, ali prijateljev, ko pišejo: pošljite nam to pa to število, tega in tega leta, da vidimo, od kje je bila moja mati, moj oče, moja teta, moj stric, ali ta ali oni doma.

Ne dovolimo tega! Naročajmo "NOVI SVET", saj ne stane več, kakor \$2.00 na leto in za ta znesek vam celo leto prinaša toliko lepega in zanimivega berila, obenem pa zida vam in Ameriški Sloveniji zgodovinski spomenik.

SLOVENCEM V COLLINWOODU

Dne 22. marca bodemo nastavili sv. misijon v cerkvi Marije Vnebovzete, Collinwood, Ohio.

ni razločka med dobrim in slabim. Zato je po nemških nazorih vse dovoljeno, kar hočejo in kar se jim ljubi, ker je njih bogec ravno abnormalni cloveček.

Zatorej vas prosimo katoliški Slovenci, sprejmite svete zakramente, poslušajte glas svoje vesti, nauke svojih staršev, opomin katoliške cerkve, ki nas je učila kot skrbna mati v naši prvi mladosti; ne poslušajte zasmevanja svojih sodrugov, ki so odpadli od Boga in cerkve.

V. Hribar

NOVICE, VESTI IN ODMEVI

Koncem tega tedna uradno nastopi pomlad. Sicer pa tukaj še dalj časa vlada zelo lepo višegredno vreme, da je že trava ozelenela in se so že skoro vse zimske obleke nekam poskrile.

Toda vsled sedanjih razmer v svetu, smo zopet v položaju, kjer mati domovina ne more dati našemu delu, ne naših zgodovinskih nobile pomoči.

tem, da ostane prilepšana, dokler se ne znajde na zavoju v rokah prejemnika.

Misijski se vrši v naši cerkvi že drugi teden. Bog daj uspeh! Dohodninski davek (Income Tax) je bil moral biti plačan do 15. marca.

Smrtna kosa. — Po kratki bolezni je dne 9. t. m. umrla Mrs. Katarina Videtič, stara 46 let in doma iz vasi Ravnae.

Stari časi se vračajo. Bele vrane — konji se čedalje bolj zopet pojavljajo na naših cestah vsled vojne, da bomo morali poslati samodrčce v pokoj.

Minuli teden je zopet odkorakala večja skupina prostovoljcev in, rekrutov iz našega mesta, med katerimi je bilo zopet lepo število naših mladeničev.

Ali bo konvencija SNPJ. prihodnjic v Lemontu? Morda vendar ne mislijo sodrugi in njihove polovičarke vdreti v kloster frančiškanski?!

Zadnja se je lani vršila v Pittsburghu, a prihodnje so pa usmerili na Evelethu, Minn., toda neki bivši delegat pa v svojem dopisu v "Prosveti" zlovoljen trdi in svetuje sledeče:

Delavni pa-so ti naši "naprednjaki" za svojo stvar. V tem oziru pa so celo vzorni. Za to jim moramo nehoti dati kredit, ker ga tudi zaslužijo.

Gostoma čitamo kako oni na vse pretege delujejo za svoje organizacije in svoje časopisje, da se iste razširi po vseh večjih in manjših naselbinah, po vseh ted. državah in Kanadi.

Ko je poglavar dvignil lok, je Tarzan zopet začel. "Usojam si zahtevati še eno predpravico." Poglavar Slawa je lahko bil velikodušen sedaj, ko je bil Tarzan tako blizu smrti! "Zaznamuj mesto na mojih prsih, da bo pisca zadela naravnost in da bom umrl brez bolečin!" Tarzan je igral drzno igro, še vedno hotel pridobiti na času in pa, da bi medtem časom morda že prišlo opice. Ni vedel, da so nalašč zaostale.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

K vojakom so odšli Cleveland, O. — Preteklo sredo 18. marca je zopet odšlo nekaj naših slovenskih fantov v službo Strica Sama.

Nesrečna rojaka v rudniku Chisholm, Minn. — Tukaj se je ponesrečil pri delu v rudniku dne 12. marca rojak John Novak, v starosti 50 let.

Smrtna kosa Cleveland, O. — Preteklo nedeljo 15. januarja zjutraj je umrl v Nottingham bolnišnici tukaj dobro poznani rojak Anton Krečič, iz Marcella Rd., v starosti 57 let.

Pri delu se ponesrečil Willard, Wis. — Pri delu si je nalomil hrbtnico Rudy Horvat in je bil odpeljan v bolnišnico, kjer je že par tednov in bo moral ostati še za nedoločen čas.

Še en grob Cleveland, O. — Zadnji teden je tukaj umrla dobro poznana rojakinja Mrs. Marie Skok, rojena Andolšek iz East 156th Street, v starosti 49 let.

Ko sešlo k zajutreu, kosilu ali večerji, naj nam stopijo pred oči ubogi reveži v stari domovini. Bog ve, ali imajo oni, kako skorjico kruha, da bi jo zavžili? Pomagajmo jim, zbirajmo za nje prispevke!

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uró od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

TARZAN (413) DRZNA IGRA (Metropolitan Newspaper Service)

Ko je poglavar dvignil lok, je Tarzan zopet začel. "Usojam si zahtevati še eno predpravico." Poglavar Slawa je lahko bil velikodušen sedaj, ko je bil Tarzan tako blizu smrti! "Zaznamuj mesto na mojih prsih, da bo pisca zadela naravnost in da bom umrl brez bolečin!" Tarzan je igral drzno igro, še vedno hotel pridobiti na času in pa, da bi medtem časom morda že prišlo opice. Ni vedel, da so nalašč zaostale.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inkorp. v drž. Illinois Severna Amerika 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: George Stomich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tashak, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisničar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Matthew Kaba, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 361 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Densa, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emory Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1941 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, pokojnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (člani) za odrasli odtilek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 55 let. V mladinski odtilek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (člani) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in pokojnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 117.24% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries). Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno društvo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA D. S. D.

Bolniška podpora se je izplačala sledečim članom in članicam:

Dr. šte.	Name	January	February
1.	Anna Bartol	\$53.00	\$28.00
1.	George Herbst	30.00	25.00
1.	Martin Staniska	31.00	28.00
1.	Theresa Kukman	20.00	20.00
1.	John Nemanich	---	21.00
1.	Mike Glad	---	20.00
3.	Rudolph Terdin	---	24.00
3.	Helen Misjak — Childbirth	---	15.00
4.	Victor Krall	25.00	---
6.	John Petrovic	---	33.00
6.	Elizabeth Drasler — Childbirth	---	15.00
8.	Michael Smajd	13.00	---
11.	John Krotec — Deceased	44.00	40.00
11.	William Widina	16.00	---
11.	Matt Sutey	16.00	---
13.	Martin Gabor	35.00	---
13.	George Veselich	---	32.00
13.	Michael Klajderman	---	10.00
13.	Victor Chicago	---	19.00
19.	Helen Ryan	---	26.00
19.	Nickolas Niksich	---	40.00
19.	John Gayer	---	10.00
Skupaj		\$283.00	\$406.00
Izplačali za posmrtnine:			
22.	Michael Madden, Cert. 6040	\$250.00	---
11.	John Krotec, Cert. 5735	---	\$500.00
Skupaj		\$250.00	\$500.00
Izplačali za operacije:			
1.	Anna Bartol, Menomhagia, Cert. 5315	\$ 75.00	---
11.	Frances Balkovec, Rt. Hernia, Cert. 5837	---	75.00
Skupaj		---	\$150.00

Za D. S. D., FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.

1941 ILLINOIS FRATERNAL BENEFIT SOCIETIES VALUATION REPORT

Made by HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U. S. A. as of December 31, 1941, to the Department of Insurance of the State of Illinois.

23. A synopsis of the forms of certificates and the formulas employed for valuing the benefits and contributions under each form, together with the amount of insurance in force, must be given by the actuary or accountant with answers to the following questions:

24. State the method of valuation used (whether level net premium, full preliminary term, straight modified preliminary term, Illinois Standard, etc.). Answer: Ill. Std. Accumulation of Credits.

Has the Society during the past five years for any class of certificates changed its valuation procedure or formulas so as to affect its solvency percentage? Yes. If so, explain fully: Accumulation of credits per by-laws for members who did not transfer.

Did the Society exclude from valuation required in Schedule A any suspended certificate where the member under the by-laws was eligible for reinstatement without evidence of insurability? No.

25. State the Mortality and Interest Assumptions employed in the Valuation. Answer: (Use schedule A on next page.)

26. (a). Have the negative reserves on individual certificates been eliminated from the Valuation Exhibit? Answer: Yes.

(b). What is the total amount of negative reserves on individual certificates? Answer: None.

The term, "Negative Reserve," refers to the excess of the present value of the future net contributions over the present value of the promised benefits.

(c). Does the society charge redundant net rates of contribution, i. e., net rates in excess of the tabular net rates (on the basis of the

mortality table and interest assumptions used in the valuation)? Answer: No.

(d). If so, state the amount of the present value of such contributions, and also state the intended purpose thereof. Answer: None.

(e). If a society, which uses tabular values in making its valuation, charges net rates of contribution lower than the tabular net rates (on the basis of the mortality table and interest assumptions used in the valuation), it must set up an additional reserve to cover the deficiency in such rates calculated on a basis not less than one providing for the accumulation as a pure endowment under a level net annual rate of contribution of a sum at the end of not more than 20 years from the issue of each certificate equal to the present value at the time of the difference between the net rate charged under each certificate and the tabular net rate of contribution used in the valuation of the same certificate.

(f). Has the requirement of item 26 (e) been complied with? Answer: Yes. If so, on what basis was the deficiency reserve calculated? Answer: None.

(g). State amount of such deficiency reserve, if any: Answer: None.

(h). The reserves on individual certificates should be at least equal to values of the non-forfeiture options available. Has this requirement been complied with? Answer: Yes.

27. In the determination of the ratio per cent of assets to liabilities, according to the method of valuation prescribed, there must be eliminated the funds not available for the payment of future claims under contracts of insurance and the "non-admitted assets" other than certificate liens, loans and interest thereon; provided that the total of such indebtedness on any certificate included in the Valuation Exhibit shall not be greater than the excess of the present value of the promised benefits over the present value-of the future net contributions under said certificates, as shown by the method of valuation assumed by the society.

Have the above requirements been complied with? Answer: Yes.

VALUATION EXHIBIT

(Basis other than Accumulation)

ASSETS—Actual and Contingent
(Excluding assets of expense and special funds)

37. Assets available for payment of death losses determined as follows: Admitted Assets, item 38, page 4 of annual statement (including loans and interest thereon secured by reserves or accumulations actually maintained on the corresponding individual certificates) \$79,158.75, less sum of general or expense funds \$2,637.87, + sick and accident funds when not valued \$5,649.70, and special funds (include all funds other than general or expense funds, not available for payment of benefits) \$2,302.88

38. Assets—Actual and Contingent—sum of items 36 and 37, above

LIABILITIES—Actual and Contingent
(Excluding liabilities of expense and special funds)

39. Present Mid-Year Value of promised benefits, or Net Tabular Mid-Year Values, on following forms of certificates:

40. Death only \$55,950.09

44. Contingency Reserve 1,000.00

47. Total \$56,950.09

48. Deduct liens and interest thereon, not included in Admitted Assets, and not in excess of required reserves on the corresponding individual certificates valued—Basis other than Accumulation

49. Balance, item 47 less item 48, above

50. Liabilities of mortality or benefit funds determined as follows: Total Liabilities, except reserve, page 5 of annual statement \$1,538.00, less sum of liabilities of general or expense funds, page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) \$---

liabilities of sick and accident funds when not valued, page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above); and liabilities of special funds (funds other than general or expense funds not available for payment of benefits), page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) 1,538.00

51. Liabilities—Actual and Contingent—sum of items 49 and 50, above

52. Ratio per cent of Assets—Actual and Contingent—(item 38) to Liabilities—Actual and Contingent—(item 51)

Forms of Explanation for publication:

(N. B. The following is to be used only where the ratio of assets to liabilities is equal to or excess of 100%.)

53. The above valuation indicates that, on the basis of the Am. Exp. & Std. Ind. table of mortality with interest at 3 1/2 & 4 per cent, the future payments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$10,080.21 (or 17.24%) over and above the statutory standards.

SCHEDULE A

(1) Mortality and Interest Assumptions Used; (2) Form of Certificates; (3) Is Form Still Issued?; (4) Certificates in Force Dec. 31, 1941.

(a) In Calculation of Rates; (b) In Valuation of Certificates.

(a)	A. E. 4%	A. E. 4%	Ordinary Life	No	2	\$ 500.00
(b)	A. E. 3 1/2%	A. E. 3 1/2%	Ordinary Life	Yes	775	338,000.00
(c)	"	"	Twenty Pay Life	Yes	305	159,500.00
(d)	"	"	Juv. 20 Pay Life	Yes	6	3,250.00
(e)	"	"	Juv. Term to Age 16	Yes	312	140,400.00
(f)	S. I. 4%	S. I. 4%	Ann. Ren. Term	No	13	6,000.00
(g)	N.F.C. 4%	Soc. Exp.	Ann. Ren. Term	No	13	6,000.00

Totals 1424 \$851,900.00

(Formula Used in Valuation—Tabular Mid-Terminals)

(C + P) ux - kx where C = reserve credit Dec. 31, 1940, P = 12 x monthly assessment ux, kx calculated for Society's Experience in 1940, viz 42% qx (Am. Exp.) & 2% qx.

EXPECTED & ACTUAL MORTALITY ON GROSS AMOUNT AT RISK

78. Expected mortality on gross amount at risk \$ 8,957.00

79. Total death losses incurred during the year determined as follows: Death losses paid during the year including the commuted value of installment death losses \$7,858.95 (item 1, page 3 of annual statement), plus such death losses unpaid December 31 of current year \$1,538.00 (line 1, cols. 1-4, incl., page 5 of annual statement), and less such death losses unpaid December 31 of previous year \$1,538.00 (line 1, cols. 1-4, incl., page 5 of annual statement for said year), giving actual mortality on gross amount of risk

80. Ratio per cent of actual (item 79, above) to expected mortality (item 78, above) on gross amount at risk during 1941

Year	Ratio (%)
1941	87.74%
1940	42.39%
1939	69.28%
1938	47.25%
1937	75.89%

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

(Excluding items belonging to general or expense funds)

81. Interest, dividends and rents received during the year, per items 16 to 23, inclusive, page 2 of the annual statement (less item 45, page 3, and less \$106.26, amortization and plus \$— accrual) \$ 2,346.54

82. Add the excess of interest and rents due and accrued over interest and rents paid in advance December 31 of current year determined as follows: Item 18, page 4, less the sum of item 33B, page 4, item 12, page 5, and the interest in item 10, page 5, of annual statement

83. Total

84. Deduct the excess of interest and rents due and accrued over interest and rents paid in advance December 31 of previous year determined as follows: Item 18, page 4, the sum of item 33B, page 4, item 12, page 5, and the interest in item 10, page 5 of previous year's annual statement

85. Interest earned during the year, item 83 less item 84, above (3.79 per cent of mean ledger assets less one-half of interest earned) 2,394.28

87. Net Interest (including rents) on Investments of benefit funds, item 85 less item 86, above (3.79 per cent of mean ledger assets less one-half of net interest income from investments) \$ 2,394.28

88. Net rate of interest earned on benefit funds during 1941

Year	Rate (%)
1941	3.79%
1940	2.76%
1939	3.73%
1938	5.37%
1937	4.01%

89. Instructions for Calculating Expected Mortality on the Gross Amount at Risk.

(a) \$ 8,625.00, qx - n times insurance in force December 31 of previous year.

(b) 8,949.00, qx - n times insurance in force December 31 of current year.

(c) 340.00, qx - n times Death losses incurred during the current year less reserve liens and interest thereon.

(d) \$17,914.00, Sum of items (a), (b) and (c), above. Divide item (d), by two to obtain;

(e) \$ 8,957.00, Expected gross death losses during the current year.

(f) The above calculations were made on basis of American Experience table of mortality.

State of Illinois) SS.
County of Cook)

HARRY S. TRESSEL, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary (accountant) who made the foregoing computation and answers to the questions above set forth the condition of Holy Family Society of the U. S. A., as of December 31, 1941, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

HARRY S. TRESSEL, Actuary,
10 St. La Salle St., Chicago, Ill.
Subscribed and sworn to before me this 27th day of February, 1942.
RUTH WOIDA, Notary Public.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 1, DSD.

Joliet, Ill.

Članstvu zgoraj omenjenega društva se naznanja, da se vrši redna mesečna seja prihodnjega nedeljo 22. marca v navadnih prostorih. Asesment bom začel pobirati ob 12:30 popoldne. Vabljeni ste vsi, da se seje udeležite v polnem številu. Boste slišali, kako zelo napreduje naše društvo. Prebrana vam bodo imena novih članov, katerih je precej lepo število za tako kratak čas tega leta. One pa, ki so zaostali s plačevanjem njihovega asesmentu, prosim, da poravnajo svoj dolg, kolikor je v njih moči.

Končno želim vsem članom in članicam vesele velikonočne praznike, da bi jih zdravi praznovali. Ne pozabimo na našo sveto dolžnost, da za vsaki cent, ki si ga moremo prigrigati, kupimo obrambne bonde in znamke, da bodo tudi v domovini čimprej mogli praznovati vstaje. — Z bratskim pozdravom!

IZ URADA DRUŠTVA SV. IVANA KRSTITELA, ŠT. 13, DSD.

Chicago, Ill.

Členi društva in članice. Naznanjam vam, da se vrši naša redna seja v nedeljo 22. marca ob 1:30 popoldne, zaradi naših kegljavcev, ki grede ob 8. uri kegljati. Jaz bom tam že poprej, da bom pobiral asesment. Prošeni ste, da se seje gotovo udeležite vsi. Imamo več važnih točk za rešiti v korist društva in DSD. — Gotovo je že tudi vam vsem znano, saj ste čitali v našem glasilu zadnji teden, da mora vsak član in članica plačati 25c za konvenčni sklad ta mesec. Zato ste prošeni vsi, da to storite in da plačate ta mesec, da jaz ne bom imel potemt nobene sitosti ter bi vas moral potem opominjati. Zato prosim, upoštevajte to obvestilo. — V poletju bomo imeli le kratke seje in čim prej plačate omenjeno svoto, bolj bo za vas in manj dela za mene, ko mi ne bo treba čakati na 40 celih šest mesecev, da se nabere določenega svota v ta sklad. — Nasvidenje v nedeljo 22. marca na seji.

IZ URADA PREDSEDNIKA DRUŠTVA SV. IVANA KRSTITELA ŠT. 13, DSD.

Chicago, Ill.

Člani društva sv. Ivana Krstitela ste naprošeni, da se udeležite prihodnje seje v obilnem številu in da prav gotovo o pravem času pridete na sejo, to je ob 1:30 popoldne. Ker imamo več važnih reči za rešiti, je zato potrebno, da pridete zgodaj. Seja bo kratka, ker, kakor vam je znano, imamo ligo kegljavcev. Zato se naprošeni, da po seji stopite spodaj pod šolo, da daste kegljavcem navdušenja, da bodo bolj kegljali.

Family Ladies bowled on alleys 15 and 16 at the Bowl-era, only having seven bowlers. The Recorders won one out of three, still leaving them behind eleven games. The Recorders had to take a low-score Wednesday due to the absence of Zora Zelko.

Marge Jamnik again had the highest game of the evening bowling a good game of 174. Dolores Wedic had second highest game of the evening bowling a good game of 159. Third highest game of the evening was bowled by Eve Subar a good game of 155. Keep up the good work, girls.

It seems as if we have given Jose Vancas too much praise lately, as you will notice she didn't do so well this last week. Come on Jose, don't let us get you down.

Violet Floyd, was really disguised with her bowling. That hook was really doing something wrong, as Violet stated, but she didn't know what it was. We hope Violet will show us how she is going to take care of it this week.

Betty Drager and Jennie Bambi were trying to keep even with each other's scores for the night, but it looks as if Jennie won out. What happened Betty? That seems very unusual for you. We sure would hate to see that nice average of yours go down after being right up on top all season.

Remember! your stamps every day, and a bond every month.

Your reporter,

Captain of the Editors.

IZ URADA DRUŠTVA SV. TEREZIJE ŠT. 16, DSD.

Chicago, Ill.

Tem potom vabim vse članice našega društva na prihodnjo sejo, katere se vrši v ponedeljek 23. marca ob pol osmi uri zvečer v navadnih prostorih. Prošene ste, da se seje gotovo udeležite, ker imamo več važnih točk za rešiti in več važnih reči za poročati.

Ob enem vam naznanim tudi sklepe januarske seje, ki je, da plača vsaka članica en dolar v društveno blagajno za kritje društvenih stroškov. Ker ne prirejamo nikoli nobenih prireditvev, zato tudi nimamo nikakih dohodkov, dasi so stroški vsaki mesec. Torej, se ne sme nobena članica jeziti na tak sklep, katere ni bila na omenjeni seji.

Torej še enkrat vas vabim vse, da pridete v ponedeljek na sejo, da slišite, kako se pri društvu dela in kako obstoji. Lahko daste kake dobre nasvete in deje za korist društva in DSD. Ne pozabite pa pripeljati vsaka po eno novo kandidatinjo. Pokazite se, da vam je vaše društvo in DSD zares pri srcu. — Sesterski pozdrav in nasvidenje na seji v ponedeljek zvečer.

Mary Kovacic, tajnica

HOLY FAMILY LADY BOWLERS

March 11, 1942 STANDINGS

Editors		
Won	Lost	26
Marge Jamnik	143	174 123
Dolores Wedic	126	139 159
Jennie Bambi	129	154 134
Jose Vancas	105	122 125
Totals	503	589 541

Recorder's

Won	Lost	37
Eve Subar	155	128 143
Betty Drager	143	137 116
Violet Floyd	112	97 124
Low-Score	105	122 125
Totals	515	484 306

Totals 503 589 541

Totals 515 484 306

Wednesday night, the Holy

ZA DOPISOVANJE Z LJUDMI V SOVRAŽNIH IN ZASEDENIH DEŽELAH

Ameriški Rdeči križ, ki je edina organizacija, skozi katero je dovoljeno pisati ljudem v Nemčiji, Italiji in Japanu ozioroma v deželah, od istih zasedenih, opozarja, da ne sprejema pisem. Dopis se mora napisati na posebni tiskovini, ki se more dobiti od vsake podružnice Rdečega križa. Taki dopisi ne smejo presežati 25 besed in morajo biti pisani v angleščini. Ako so pisani v drugem jeziku, treba priložiti angleški prevod. Te vesti smejo biti le osebnega značaja in se ne sme nič omenjati o politiki ali vojaških zadevah. Ako kdo dela v obrambeni industriji, ne sme to omenjati. Morajo se izpustiti zemljepisna imena in poslovne zadeve. Kratice so prepovedane. Tiskovine je tudi prostor za odgovor.

* Listen to *

PALANDECH'S RADIO BROADCAST

* Featuring a Program of *

YUGOSLAV FOLK MUSIC

Every Saturday, 1 to 2 P.M. STATION WHIP. 1520 Kilocycles (Top of the Dial)

NE OSTANITE BREZ

"Barogove Pratique"

ZA LETO 1942.

Pratika je zanimiva in gre hitro iz pod rok. Kdor se ne bo v prihodnjih par dnevih pomajal, bo najbrže ostal brez nje. Pratika stane samo:

30 centov

kar je poslati v gotovini, Money Ordru, ali pa v znakah po 3c. na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

"SAMOSTANSKI LOVEC"

LUDVIK GANGHOFER

Zunaj pred kočjo je pa stala Gitka, si brisala s hrbtom proste roke vroče lice in šepetala: "Ali ve, ali more kaj vedeti?" In s počasnimi koraki se je napotila proti gosposki kočji.

Naproti ji je prišel hlapec; nekaj da ji mora povedati. Njen brat, solar, je prišel pončji na planino in je tožil, da pogreša sestro že dva dni, in da živ krst ne ve, kam bi bila odšla. Ko so mu oni, hlapci, povedali, da je njegova sestra našla na smrt ranjenega lovca in mu stregla v kočji, dokler niso prišli gospodje, se kar znajti ni mogel od začudenja; vsaka beseda, ki jo je spregovoril, je bila nova pohvala za sestro; in da naj kar ostane v kočji, dokler jo gospoda potrebuje; rad bi stopil sam k njej v Rdečino ali zdaj ko ve, da je zdrava in na varnem — je rekel — rajše pohiti spet domov, da ne zamudi šihla v solarni. Da pa sestro prav, prav lepo pozdravlja.

Plaho in drhteč je poslušala Gitka to sporočilo, ki ga ni in ni mogla razumeti. Kako naj bi se tudi ona, še vsa otrok, domislila, da je bil Volfrat odšel na planino, kjer je upal zadeti na hlapce, samo zato, da bi odvrnil od sebe grozeči sum. Če bi namreč pustil oditi sestro, ne da bi se brigal, kod hodi, potem bi moral vedeti, zakaj je bila odšla, vedeti, kje je in zakaj je tam.

Ko je Gitka stopila v gosposko kočjo, je prišla baš prav, da se je z drugimi vred udeležila vstajenja gospoda Šlutemana. Njegova glava se je iznenada prikazala iz podstrešja. Toda kje je bil pustil obraz, ki ga je sicer kazal vsako jutro; tisti jezno-plamteči obraz s temno namrščenimi obrvmi, srditimi očmi in naježnimi mustaci? Kazalo je, da je dolgi spanec povsem spremenil gospoda Šlutemana: brki so se mu rahlo vesili nad ustnice, oči so mu veselo sijale in z obrazom, smejočim se do ušes, je lezel dol po klinih — brat Severin je menil: kakor obžarjeni nadangel Gabrijel po nebeski lestvi.

Ko je stopil na tla, se je zvijal in pretegoval, si mel zadovoljno roke, otrešel sene ne drobni iz kamizole, pritisnil nato s ploščo roko bratu eno na široka pleča, vščipnil Gitko v lice in z veselim obrazom krenil v gosposko izbico. In potem se je uro za uro slišal njegov razigrani glas po vseh kotih in koncih, zdaj v gosposki kočji, nato spet v lovčevi bajti. Od tu ga je seveda kmalu spodbil gospod Henrik, da bi mogel Hajmo mirno spati in se krepiti.

Pozno popoldne se je zvedrilo, oblaki so se pretргali in preden je sonce utonilo za gore, se je še s poslednjimi zlatimi žarki ozrla po obeh kočah.

Gospod Henrik si je oprtal samostrel in krenil proti Križevju; valpet je odšel s hlapci na sled za ubijalcem in pater Dezert se je napotil na bližnji griček; Gitka ga je videla sedeti tam na skali, dokler se ni zmrščilo. Hajmo je spal in Gitka je sedela z bratom Severinom in Valtijem na klopi pred kočjo, poslušaje samo napol, o čem sta onadva kramljala; zaskrbljeno in nemirno ji je uhajalo oko neprenehoma tja proti Peščeni dragi; najhujše, česar se je tako bridko bala, se hvalabogu le ni zgodilo. Saj je pa tudi imela zdaj v nebesih angela varuha, ki je skrbel z a njo, za Volfrata in Zefo. In kar koli že je brat zagrešil, nekaj malega je pa le popravila.

Prvi, ki se je vrnil, je bil gospod Šluteman. Našel ni nič, prav čisto nič. Dež je izpral Hajmovo kri in sled za ubitim kozorogom. Da, angel varuh!

Ko se je znočilo, se je vrnil proš s paterom Dezertom. Gospodu Henriku je iz-

podletel lov na petelina. Ko se je pa vračal, je našel na risa in je sprožil za bežičim roparjem strelico. Zda na noč naj bi odšla dva hlapca v samostan po oba psa krvaša: po Helo in Pozorja. Enemu izmed hlapcev je gospod Henrik naročil, naj se oglasi pri Solarjevih in naj prinese s seboj za Gitko nekaj potrebne obleke iz perila.

Kmalu po večerji je v obeh kočah vse utihnilo. Gitka in Valti sta stražila pri Hajmu; gospod Henrik, ki je hotel biti še pred zoro spet na nogah, je odšel k počitku, pater Dezert se je moral ravnati po njegovem zgledu. Le gospod Šluteman in brat Severin sta ostala v kuhinji ob ognjišču. Ko je valpet menil, da mora gospod Henrik pač že spati, je zapustil kočjo in stopil v skrivališče po drugi "parček". Brat Severin je težko vzdihnil in se obrnil proč, ko je gospod Šluteman eno izmed obeh posod stisnil med kolena, da bi s prevažno skrbljivostjo izdrl iz nje z voskom zaliti zatič. Valpet je globoko, globoko nagnil, potem pa ponudil pletenko bratu. "Nastavite, brat!"

Za odgovor je frater le nemo odkimal. Gospod Šluteman se je prestrašil. "Brat, ali ste bolni?"

"Ne, pil pa ne bom. Danes ne maram počenjati nič skrivnega; gospod Henrik je bil tako dober z menoj."

"Tatata. To je izgovor! Kdor noče piti, je storil nekaj slabega ali pa namerava storiti. Pokažite, da ste nedolžni, klock, klock!"

"Nisem žejen," je rekel brat Severin in globoko vzdihnil.

"Tatata, žejen, žejen! Saj se da piti tudi brez žeje! In poceni! Pij za prihodnjo. Kupuj v sili, pravijo mazači, hodilo ti bo prav v smrti!"

"Zdaj sem že rekel," je vzdihnil brat Severin, "ne bom pil."

"Tatata!" Gospod Šluteman je prijel brata za habit in ga potegnil k sebi. "Sedite sem k meni, brat, bom vam zapel pesmico, ki vas bo ogrela." Oklenil se je bratove roke, zavihtel pletenko in tiho zapel:

Prijatelji, tovariši,
quem sitis vexat plurima,
v dolini hladni hram stoji,
qui vina habet aurea!

Krčmar vesel nam točil bo
de dolis in cantharum
in vince nas bo vmemalo
ad noctis usque terminum!

Kdor bi se kisal, godrnjal,
ut canes decet rabidos,
naj rajši bi doma ostal,
ad porcos eat sordidos!

Ze drugo kitico je začel brat Severin brenčaje pripevati, na koncu je pa segel po pletenki ter vlek in požiral, zares pošteno! Potem seveda, ko je prenehal, je kaj žalostno nakremžil obraz.

"Zdaj sem pa le pil! O človek, človek, kakšna si skleda, polna vražje brozge! Fej!" Graja je odkimal, segel po pletenki in pil. "Zdaj je, kar je!"

Par mokrih ur je minilo/obema, dokler se jima ni posrečilo, da je še druga pletenka pokazala suho dno. Ko je gospod Šluteman vstal, je opazil, da ni več dobro kos svojim nogam, pa je opazil šele, ko je ležal z nosom na tleh.

(Dalje prih.)

RAZNOTEROSTI

KJER JE DAVEK, JE BIL TUDI DOHODEK

Chicago, Ill. — Med prispevkami za dohodninski davek je dobil tukajšnji davčni urad v ponedeljek, ki je bil zadnji dan za plačilo, tudi ček za pet milijonov dolarjev. Poslala ga je neka tvrdka, katere ime se ni razodelo, in to ni bil njen čeli davek, marveč samo prvi četrtletni obrok. V celem bo torek plačala ta tvrdka 20 milijonov in to je bil največji pri spevek, ki ga je dobil urad iz enega samega vira, dočim je bilo prvih obrokov po en milijon precej.

BELI TRAKI ZA DUHOVNIKE V SLUČAJU BOMBNIH NAPADOV

Baltimore. — Nadškof za škofijo Baltimore in Washington Michael J. Curley je poslal duhovnikom v svoji škofiji pismo, v katerem omenja, da se je dogovoril z uradom za civilno obrambo glede duhovnikov, da bodo v slučaju bombnega napada od strani sovražnikov lahko vsak čas neovirano vršili svojo službo kar se tiče previdenja bolnikov ali kako drugo delo usmiljenja. Da jih bodo za to postavljeni stražniki spoznali, bodo pa morali duhovniki nositi na rokavu suknje pripet ali prišiti bel trak, obenem bodo morali v vseh takih slučajih imeti

pri sebi tudi identifikacijsko karto, kot to predpisuje odbor za narodno obrambo.

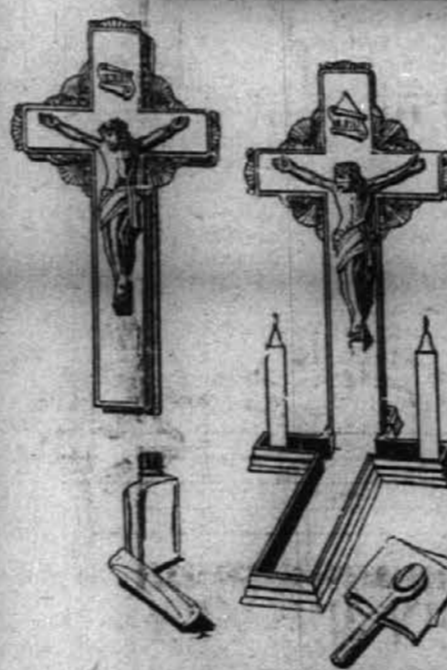
PARADA KATOLIŠKIH SKAVTOV USTAVLJENA

San Francisco. — Katoliški skavti so tukaj v nedeljo 8. februarja slavili svoj dan brez slikovite parade, ki je prispevala zelo lep del k njihoveму programu v zadnjih letih. Parada je bila odpovedana vsled tega, ker je Amerika v vojni in pa zaradi varnosti. Toda kljub temu se je zbralo skupaj veliko število katoliških skavtov, ki so zastopali skavtske oddelke iz vseh krajev v škofiji. Slavnost, če jo smemo tako imenovati, ker je bila brez zunanega bleksa, se je vršila v katedrali Matere božje.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob času previdvanja bolnikov.

Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako zvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 točev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, fliška za blagovoljivo vodo, bato, priči, žučke zložil v laž. Nato se načelna stran križa sapre kot pokrov in imata krasen križ za obesiti na steno. Narejen je v lepi orehovi barvi. Križ je vlit iz leve svetle medenine.

Te križe so začeli izdelovati pred kratkim kot posebno noviteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTINO: \$2.50

Znesek je poslati v Money order ali čeku z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

8 knjig za polovično ceno

Imamo na roki kakih 50 izvodov vsake spodaj navedene knjige, katere objavljamo v razprodajo, dokler bodo na roki.

Letos, ko ne bo Mohorjevih knjig iz domovine, imajo ljubitelji lepega berila lepo priliko, da si naroče te knjige, ki jih tu objavljamo za polovično ceno.

Te knjige so:

"MALI ANGLEŠKI WEBSTERJEV BESEDNJAK", ki ga uporabljajo v osnovni šoli	30c
"CELJE", zanimiv opis mesta Celja in njega okolice	40c
"NA NOGE V SVETI BOJ", zanimiva knjiga, ki jo je spisal pok. škof Jeglič	30c
"OB SREBRNEM STUDENCU" (zanimiva povest)	50c
"OČE BUDI TVOJA VOLJA" (Povest iz Istre)	50c
"TARZANOV POVRATEK" (v silki in povesti 2. knjiga)	45c
"OD SRCA DO SRCA" (1. in 2. zvezek) preje	50c
"ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM" (povest)	25c

Prodajna vrednost \$3.20

Zdaj dobite te knjige, dokler zaloga ne poide za SAMO.

\$1.60

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk:

Bilo je tedaj, pred zadnjo in med zadnjo vojsko, in tedaj je bilo tako, odkar se je začel pojavljati vsaj malo naroden duh, začela se pojavljati zavest. Kako se je pojavljala v prav mnogih slučajih?

Da navedem samole dva slučaja. Oče Slovenec in zaveden narodnjak, prav radi narodno-političnih ozirov na mestu, katero je bilo priboreno po hudih borbah. Spadal je med akademsko izobraženo inteligenco in brezhibno je bil kot poštenjak na svojem mestu. Tu ni bilo niti najmanjšega nedostatika. Žena mu je bila Nemka, razmere pač, kakršne so bile, take zadeve ne poznajo narodnosti. Ni bila žena zagrizena, narobe, Nemka sicer, ampak enako poštena Nemka. Kaj pa sin? Hujšega nemškega zagrizenca ni bilo daleč na okoli, in kot inteligent je igral v javnosti precej veliko, dasi za slovensko stvar ker zagrizen nemški nacionalc pogubno vlogo. Oče tak, sin pa tak.

Drugi slučaj. Zopet tako, kakor je bilo radi razmer na tisoče takih slučajev. Oče Slovenec brez hibe, poštenjak od pet do glave, mati Nemka tudi brez hibe in niti najmanjše napake kot Nemka. Sin še ni bil nad 15 let, pa je nosil puško. "Jungšiči" so jim rekli, ki so se začeli dreti in jokati, ko so zagledali Italijane (dobsedna in popolna resnica!). Pozneje so te junake porabljali za straže. Jaz sem hodil tedaj v šolo počevati izven Beljaka. Vsa je moral imeti 'dozvolo', izkaznico. Meni se še sanjalo ni, da me opazujejo, sinček tega poštenega slovenskega očeta je vse vedel. Imel je stado na poti, kjer sem jaz hodil počevati. Hardinhamol, treba je bilo gledati, s kakšno osornostjo me je naskočil in s kakšnim zaničevanjem na obrazu milostno dovolil, da sem smel iti svojo pot. Hujše zagrizenega fantalina nisem še srečal.

Well, ne omenjam, da bi se postavjal pred javnostjo. Razmere med Slovenci "tam" so se zdaj tako izpremenile; da mesto takih in enakih slučajev je zdaj tam tako, da bodo sinovi prav obeh slovenskih staršev naručevali vsakega, ki je le na sumu, da bi bilo v njem še kaj slovenskega mišljenja.

Pomagajmo, kar le moremo in kjer je moremo, da se te razmere izpremenijo, zatisnimo marsikje oči, da se razmere izpremenijo, ker bo smrt, ako

ostanejo razmere take, kakršne so nastale od 5. aprila lanskega leta.

Smo v Ameriki, ampak srce mora nam biti še vedno tam, kjer je bilo prej hudo in duhamorno radi razmer, in je zdaj že prav pokopaljško.

Kakor zdaj nazivi delajo s Slovenci, kaj takega svet še ni videl. Takega divjštva ne poznava niti najdivjaški človek. Tu di to v vsi zgodovini nepoznana divjanje, jasno kaže in spriduče, kakšni učenci in strokovnjaki so tisti učenci (???) med nami, ki naprej in naprej navijajo lajno, da je prišel človek iz džungla in iz kraljestva najbolj divjih zverin, in se pridružuje, kako bodo oni človeka potegnili prav za rep iz tega džungla in iz te divjavščine, da bo potem silno krotko stvarca, ampak bo ostal tudi zverinca, ker zverinica, namreč, džunglsko sorodstvo je tem učencem najbolj pri srcu, o učencih in strokovnjakih pa oliko razumejo ko kramp, katerega so prej gonili, preden so se podali na polje učnosti in strokovnjaške znanosti.

Ne, ni prišel človek iz džungla, ampak v džungl gre, če pride od tega, da je baje iz džungla prišel, in vse to je vsebina tistega materialističnega hvalisanja, kakršnega je svet prav danes ves poln na vseh koncih in krajih.

Ni treba nobenih znanstvenih razprav in prerekavanj, naj kdo samole na Slovenijo pogleda, kako se tam postopa, pa bo imel vse dokaze in vse argumente, v kakšno zverino se človek lahko izpremeni, dasi ni prišel od zverin, ali ni se učil v džunglu takega zverinstva. Znanstveno dokazovanje je pogostoma silno obtežkočeno, znanstvo pa pozna tudi dokaze, katere so že od nekaj znanstveniki, pravi znanstveniki, imenovali "argumenta ad hominem" — rekel bi — dokaze, katere človek lahko s coklo obhata", in zverinstva v sedanji Sloveniji so taki dokazi, da zvide človek lahko v džungl, pa ni prišel iz džungla.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

ROJAKI SLOVENCI!

KADAR želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolgo lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinoisa. Cene zmerno, delo jamčeno, postržba solidna. Se priporočam!

Kadar koli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

SVETI KRIŽEV POT

Sv. Leonarda Porto-Mavriškega

Žepne oblike, 40 strani. Križev pot s slikami. Na koncu pesem k Križevemu potu.

Posamezna knjižica .....15c.

Kdor jih naroči ducat po.....10c vsaka

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovaršтво ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA ŠE DANES!